

СТАРМАЛИ

ЛИСТ ЗА ВБИЉАЊЕ ШАЛЕ.

„Стармали“ излази трипут месечно. Годишња цена 4 ф. — годишња 2 ф. — на 3 месеца 1 ф. За Србију и друге крајеве 10. — 5. — 2½ динара. — Власник и одговорни уредник Змај-Јован Јовановић; главни сарадник Абуказем. Издаје штампарија А. Пајевића у Новом Саду. — Рукописи се шаљу уреднику (Dr. J. Jovanović, Wien IX. Währingerstrasse 9.) — Претплата и све што се тиче администрације, штампарији А. Пајевића у Новом Саду.

Политичка ситуација.

(Извод из уводних чланака разних новина.)

Где су сада очи наше?

Све су очи на Мисиру;

А и уши (одабране)

До Африке чак допиру.

А ко нема уши таке,

Да их пружи чак до Нила,

Том новине уши пуне,

Та најмлађа светска сила.

И тако се сада чује

Данас ово, сутра оно —

Ко зна шта ће да огласи

Прекосутра вел'ко звоно!

Колко смемо веровати

Новинарској прији:

Велики је хаос тамо

У Крокодилији.

Не знам да л' се већем

На сав мах почело,

Али једно знадем,

И то је зацело:

Пружили Енглези

Своју моћну руку

Па султан-Хамида

Чврсто за нос вуку.

„То баш није право!“

Резонирам живо; —

Ал додајем и то:

„Није ми ни криво!“

Шетња по Новом Саду.

CXXII.

Новине пишу, како по северној Мађарској влада несретни тифус, по Бачкој шарлах и дифтерија (у самом Бечеју умрло је око 200 особа), на Филипинским острвима умире само у једној вароши по 350 људи на дан од колере — но ја мислим, да ми Новосађани не треба овим гласовима да верујемо, јер кад би то истина било, онда не би наш новосадски санитетски одбор тако апатичан био, да ево већ скоро две године дана седнице не држи, — будимо ми дакле без бриге, и уместо да сазивамо здравствени одбор, да се о предходним мерама и предохранама саветујемо, најбоље ће бити, да и од сада агитирамо за помађаривање Новог Сада и целе Европе, јер кад се сви Срби помађаре, онда тифус и колера неће Србе моћи таманити, као год што је познати онај стари лек од стеница: кад хоћеш да те у кревету стенице не једу, а ти метни на млади петак једну шаргарепу и чешаљ белог лука под јастук, на лежи онда на земљу, те те неће онда стенице у кревету јести, а ја би на ово још додао: седи целу ноћ у бирцузу и картај се, па ти неће стенице у кревету досађивати.

Но кад колера влада на Филипинима, као што телеграфишу из Маниле, онда нема за нас опасности и ако је Полит једној колери, која је владала, једном приликом рекао: Видићемо се код Филипи! А нема опасности због тога, што Чета Мијатовић још није склопио с Бонтуом уговор за грађење жељезнице од Филипина до нас, а као што је познато колера је тешка болест, а што је тешко, то не може по ваздуху летити и к нама долазити, него би се тек могла парним машинама до нас докотурати, нарочито пак жељезницама, дакле су они који граде жељезнице уједно пресађивачи колере

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

и несреће у наше лепе крајеве, и ако измишљач парне машине Уат није при своме изналазивању имао на уму ни Бонтуа ни Чеду, као год што ни при измишљавању барута није ни један од њих никакву улогу играо.

Осим тифуса у горњој Мађарској, колере на филипинским острвима и господина Чеде у Београду нема у Новом Саду никакве друге новости, јер ваљда неће нико рачунати у новост какву и то, што се школа мађарских калуђерица налази баш у најближем комшилuku код завода за малу децу, јер ово је штогод старо и познато, као и то, да су ти заводи сигурни од ватре, јер је одмах ту и ватрогасно здање са свима својим реквизитима и целим персоналом, те су „штајгерске“ мердевине и „шприцаљке“ за сваки евентуални случај увек у приправности.

Иначе смо ми у овим дољим крајевима сви здрави, осим С. Сингера, загребачког списатеља, на коме су се приметили неки непријатни симптоми, особито онда, кад у пароксизму свом назива митрополита Стратимировића и Вука Караџића Хрватима а српске народне песме хрватским, но то је без сумње услед читања Даничићевих „Облика српскога или хрватскога језика“ а овамо је пре тога читао у „Гласнику за 1857.“ чланак тог истог Даничића „О разлици између српског и хрватског језика“, те му је то главу мало збунило, али на то се ми не можемо срдити, јер то је само „Fluch der bösen That, die fortschreitend nur Böses kann erzeugen“. Него београдски „Ера“, који се нуди да вади бубе из главе, био би момак, кад би и г. Сингеру извадио бубу из главе и за себе је задржао, јер њему се неће познавати да има једну више.

Него могао би ја већ и престати. Почео сам од

колере (кол—Ере), па дошао до Ере — а ако наставим, бог зва докле ћу још доћи по асоцијацији сродних идеја, које лебде око мога пера. Аб.

У Ш Т И П Ц И.

‡ „Глас православља“ каже, да поп Живојин Јовичић има обичај да се заклинје овако: „Тако ми пошине капе, болесне пете и маме од три кључа!“ — А како би било да у ту „formulu jurandi“ уђе још и ово: „Тако ми попиног „Ере“, одлесног „Видела“ и маме од три министра!“

§. Оберштатсанвалт Козма тужује „Иштекеша“, што је о њему донео једну карикатуру. Ми мислимо да би за јавног тужиоца, који већином с лоповама и убицама посла има, најбоља карикатура била једна карика и један тур, као симболи његовог делања. (Онда се не би могао наћи увређен, те не би туживао.)

× Кажу да „Видело“ и „Ера“ у један рог дувају. Али ја то не верујем, има тамо више рогова.

△ Један садањи посланик карловачкога сабора пише инструкцију за свога унука, како да се влада на идућем карловачком сабору, ако буде за посланика изабран.

× Код „Видела“ не ради само један новинар, него их има читав лик (хор.) Све то лик дакле ради, и то онај исти, који је некад код „Недељног листа“ радио.

ПОДЛИСТАК.

Ја као разматрало.

(По Сафиру.)

У народној башти свирала музика.

Тако се добро сећам, као да је било пре двајест година.

Била је месечина, сестра од тетке свима песницама. Тако је лепо сијала и чисто као да ме је питала: „Гдје си?“ Али ја сам се сакрио као Адам за дрва, јер ми сад није било до месечине.

На левој страни од онога места, где је музика свирала, може читалац видети једно дрво. Свако вече кад свира музика може читалац код тога дрвета видети две знамените ствари: горе фењер, а доле мене; једна ствар виси, а друга седи.

Ту код тог дрвета под фењером метнем ја сламну столицу на земљу, а себе на столицу. Ту су се започела накаљанија, што ми их је грозна судбина за оно вече спремила.

Ја предпостављам да читалац зна, шта ће то рећи „сламна столица“, та четвороножна животиња, што ју је природа за двојне створила. У природ-

ним наукама заузима она средње место између камиле, на којој и кад преко јаруга идеш можеш сигурно седети, и између шпекулације са акцијама, на којима можеш и на сувом путу скрати врат.

То вече дакле метнем ја сламну столицу уз дрво.

Седео сам као усамљени јуноша и шарао штапом по прабини, кад наједанпут столица са двома својим стражњим ногама омакне се у ону рупу око дрвета и повуче с собом и мене у пропаст, и „внезапу“ сам лежао као изјерена „удивителнаја!“

Министар и лебац с путером (вели Берне) увек падну на ону масну страну; списатељ падне увек на мршаву, јер он масне стране и нема. Ја хтедох после својег пада одмах да се подигнем, као што то великим духовима приличи, те хтедох да се ухватим за наслоњачу оне столице, што је предамном стајала, али у брзини не зграбим наслоњачу од столице него мантилу једне госпе, те повучем и њу, т. ј. мантилу, у пропаст!

Једва се избавим и исправим, опазим на моју радост, да се није још много света искупило, и станем покрај столице, јер то је увек сигурније, него кад седнем. Али како сам се исправио, лупим са мојим

* * *
+ Босански таџири неће дакле од сада бити од голе земље прављени, него ће бити Калајисани. (Само дај боже да Босанцима прија чорба!)

* * *
□ Енглеске новине зову египатског кедиву — кедивју. Ако бога знате, немојте тако писати, јер то кад читате од натрашке изиђе „Ујвидек!“

Аб.

Биће боме разлике, ја!

(Наслов овај позајмљен је из „Видела“).

О прослави 25. годишњице цара (руског) ослободиоца говорио је професор велике школе г. Стојан Новаковић о томе, како је нужна узајмица између Руса и Срба (Види „Видело“ за 1880. бр. 27.) А кад је Стојан постао министром укинуо је у учитељској школи учење руског језика, збацио митрополита Михајла, који је узајмицу Срба с Русима најбоље неговао.

Па сад питамо, да ли се слажу дела министра Новаковића са речима професора Новаковића?

Биће боме разлике, ја!

* * *
Министар Гарашанин војујући за уговор са Бонтуом рекао је, да ће се тиме сручити у земљу 40 милиона динара.

А факт је да је тим уговором изручено из земље толико милиона динара. А је ли то свеједно по будућност српску?

Биће боме разлике, ја!

* * *
Да су београдска господа умела чувати Ђуру

дугајлиским „ја“ о фењер, који се на мах угаси и своје уље проспе мени на плећа. Баш право има немачка пословица што каже: Der Mensch weiss nicht, von was man fett wird.

Фењер се опет доведе у ред, али међутим се народ искупио око мене. Један постар господин дође са једном младом господом и потражи де ће сести. Опаси моју сламну столицу, која се чинила и невешта као да није самном ништа урадила. Господин понуди госпу да седне на столицу, а ја ћу на то рећи госпи (погледавши на господина): „Госпо, неваља, љуља се.“

Међутим дође и она особа, ради које сам ја баш био дошао и посади се у море од капа и шешира.

Сад станем разгледати свет. Незгодно је било овако гледати таласање женских глава и ја пођем да потражим какво узвишено место. Али кад се кренем очепим једног господара, а он се продере: „Ви ако се мислите чепати, а ви чепајте сами себе!“ Ја му на то рекнем: „Опростите ја сам мислио да је то моја нога, што сам на њу стао, иначе би — јаче згасио!“

Није био мали задатак провући се кроз кордон од госпа. За моји леђи сам чуо свакојаке примедбе, као: „Куд га враг носи!“ — „овај баш овуд мора,“ и т. д.

Даничића, не би он отишао у Загреб, те не би сад његов дични речник излазио латиницом, него ћирилицом.

А је ли то за нас православне Србе и нашу књижевност свеједно?

Биће боме разлике, ја!

* * *
Кад свака београдска кафана и гостионица и многа кућа српска држе „Кикерикија“, а „Срп. илустроване новине“ и не зарезују у рабш — је ли то онда свеједно за напредак српске књижевности?

Биће боме разлике, ја!

* * *
Слобода штампе и конфисковање скоро сваког броја „Стармалог“ у Београду, је ли то паметно и поштено?

Биће боме разлике, ја!

Буњевачки и шокачки жуљеви.

Причасни господин Иван Антуновић, келачко-бачке бискупије свећеник, назива у својој најновијој књизи „Razprava o bunjevskih i šokskih“ православну веру шизмом.

Па кад већ каже да је шизма, онда би боље било да је назове чизма, па би смо бар знали шта га жуљи.

Аб.

Слике из Америке.

Отац девојачки. Ево младожење дошао је! Невеста. А где сте се ви толико задржали, треба већ да идемо на венчање.

Младожења. Ишао сам да се на брзу руку брачно разведем с мојом трећом женом. „Х“.

Кад сам се кроз госпе провукао наиђем на мушке. Вио сам се као јегуља и сретно би прошао, да ми није запео шешир за неку грану а ова га одбаци на рамена некој двојци, који се обазру, а и сви су се обазирали. Једва доспем на брежуљак, на којем је музика свирала, а ту је била гомила људи свакојаког вида и состојанија, мушки, женски, слугу и слушкиња и т. д. Ја се помешам међу њих. Наједанпут неки детињи глас иза мојих леђа повиче: „Мати, мати! Ево Сафира!“ Сви се окрену да ме виде. Проклето ти је то, кад је човек славан! Није било хасне, ту се више није могло остати, и ја се дам на повратак, и небо ми улије сретну мисао. У загради, у којој музика свира кад је какво играње у башти, ту ће морати бити красејше! Ту је високо, покривено а мрачно! Отпузим доцде, попнем се горе у заграду, де је било до душе неколико чељади, али де сам ипак згодно место добио.

Прекрасно место! Видео сам сваку женску главу и сваки поглед њихов. Наслоним се на један налоњ за ноте и разгледао сам свет. Наједанпут како сам се јаче на налоњ наслонио, пуче налоњ и пребије се; да ме због ларме неби ко опазио повучем се лагано натраг, али промашим пут, нога ми се омакне на ба-

Ћира. Би ли ти мени знао казати какво је сад стање у Босни.

Спира. Не могу ти тачно казати, али то се да судити по министру Калају.

Ћира. А како то?

Спира. Он је баш тога ради отишао у Босну да види какво је стање тамо, па чим га је видео, он се — и сам разболео.

Ћира. У Србији има једно село, које се зове „Совљак.“ То село хоће да промени своје име, само још не знају како да га крсте, или: „Пироћане“ или: „Милутиновац“.

Спира. Најбоље ће бити да то село остане при свом старом имену Совљак. А кад је већ потреба да се г. Пироћанац овековечи, њему би се могао дати (од тога села) предикат: Совљачки.

П у с л и ц е.

Нека се од сада нико не чуди, ако види какав сјајан орден на прсима каквог лопова, — јер треба знати да су лопови, кад су насрнули на кућу грофа Андрашија, украли и собом понели неки 30 ордена.

Три сестре Јеврејке породиле су се у један дан и свака роди близанце. (Ваљда хоће да надокнаде свету губитак једне Естире Шољмошијеве).

самацима, а ја да се задржим ухватим се брзо за друге налоње, повучем их с собом, стропоштам се доле, а једно туце налоња појури с грмљавином преко мене! Сви се погледи управе овамо, а ја нисам смео да устанем јер би ме познали. Неки од оне чељади што бејаху око мене, хтедоше да ме подигну, али ја их замолим да ме тако оставе, јер то ја радим ради забаве. Али то ми ништа не би помогло, опет би ме познали, да се није нашло једно междуметије, које ме је избавило.

На ларму, што ју подигоше строваљени налоњи, побуне се сви пси, што су били у башти, и који као што је познато нису пријатељи музике, те стану у сопрану, тенору, баритону, и како је већ који умео, урлати и завевати, и то ме је избавило од срамоте.

Док су се пси трудили око мојега избављења, отпузим ја потрбушке из заграде у мрачни део баште, онде се усправим, отресем од прашине и вратим се сасвим наоколо у друштво, чинећи се невешт, као да и нисам са столицом пао у рупу, као да нисам строваљиво фењер, као да нисам једног смртника оченио, као да нисам шешир изгубио, као да ме није деран као живог Сафира познао, као да нисам невине налоње посваљивао и као да нисам потрбушке одмидио из заграде!

У Дублину полицаји праве револуцију (а има их на 20.000). Према таким гласовима не треба се чудити, ако скоро чујемо да је енглеска краљица прокламирала републику.

Председник Београдске скупштине, г. Алекса Поповић осветлао је образ својој (напредњачкој) партији, — само што је то осветлење фалзифицирано.

И саме мађарске новине признају да у Будапешти већ нема никакве сигурности. (Зато ли је дакле управа Текелијина фонда премештена у Пешту!)

Краљ Шведски Оскар асигурирао се код неког друштва на 600.000 „круна“. (Мора бити да је што рђаво сневао.)

Чупави чланци.

XII.

Ви већ видите, драги читаоци, да сам ја овај чланак требао написати још пре четир дана. И црна је штета што то нисам урадио, — јер од како је света и века, ни један чунав чланак није био написан са таким образом, са каквим би био написан ево баш овај.

Људи веле да је „дуг зао друг!“ ал ја сам ових дана искусио да је „цуг још гори друг“ — јер ако си коме дужан ти то или платиш, или пустиш да те затворе, дакле можеш да бираш које хоћеш — али ако те ухвати цуг, онда мораш и да платиш (љуту) и опет да будеш (у соби) затворен бар неколико дана.

Помешам се међу господу и госпе и станем запиткивати: „Јесу л' већ почели свирати?“ — „Има ли много лепога света овде?“ — „Који је ово већ комад?“ То су била моја безазлена и зрела питања.

Али опет сам се то вече нешто научио.

Нећу се више никад крити, да разматрам свет. Шта ме се тичу туђи послови? Сваки нека чисти испред својих врата, кад се напуни наново ђубрета, он нек опет чисти.

Музика се сврши, сви се разиђу из баште. Само сам ја остао и месечина у башти.

Дуго сам седео и ћутао задубљен у мислима. Месечина ме најпосле запита: „Море Сафиру, а шта си се ти замислио, на кога то мислиш?“

„Ја јој одговорим: „Драга месечино, а на кога ти мислиш?“

„Шта се то тебе тиче?“

„Е па не тиче се ни тебе на кога ја мислим?“

Из тога може увидети читалац, да се ни њега ништа не тиче, на кога сам ја мислио. Па добро!

1872.

Аб.

Де је то мене ухватио тај дерни цуг, то не знам.

Све жалим на дамшиф, на коме сам прошле недеље путовао, и кад сам дошао под Карловце, ту сам осетио таку страшну хладноћу, као да сто ђавола у један мах дувају и потпирују неку ватру, на којој би хтели да кувају мађарски паприкаш од стогодишњих крваво заслужених права наших. Нема сумње, ту сам награбусио, ухватило ме то ђаволско дување и потпиривање, па ми је од тога образ отекао као јабука од фртаљ фунте. Чудим се само Анђелићу, који се у Карловцима већ одомаћио, како њему никад да не отече ни један образ. (Мора бити да га и нема.)

Кад кога туку па му не даду плакати, — то је зло.

Ал је још горе кад коме покажу што смешно, па му не даду смејати се. Тако је у мојој љутој боли кад сам се погледао у огледало, па опазих како изгледам, хтедох прснути у смеј, — јест, ал чим развукох уста на смеј, а болови се устоструче, као да ме неко са сто игала боде. — Међер има и така смејања, које боде, као сто игала! Но, то ћу баш да прибележим за „Стармали.“

Данас, кад ми је образ нешто мало спласнуо, ја седох и почех да прибирам мисли, које су се за ово неколико мучних дана разбегале некуд на урлауб кад ми дође берберин да ме обрије, и чим уђе у собу загушујући смејање рече ми: даклсм и ви!

„А зар још ко?“ запитам ја загушујући гњев на тај безобразлук.

„Та по вароши пати од те болести, од отока образа. То је сада редња,“ разјасни ми берберин.

„Та то је зло!“

„Да богме да је зло, — а још је горе за мене, — вели берберин, — што се људи са таким отоком не дају бријати.“ — То рече и поче вадити сапун и бријачицу.

„Иди ти, брајко, од куда си дошао, — нећеш ти мене грепсти по болесном образу! викну му на по уста.

„Па да кога ћу ја онда бријати?!“

Ја се на то уместно питање мало промислим, и одговорим му: „Иди на бри оне, који немају образа!“ и руком (случајно) покажем пут Карловаца.

Ђука и Шука.

Ђука. Је си ли читао у „Ери,“ да је Аб. Ђелав?

Шука. Читао сам већ двапут, и ја сам му саветовао, да то више не буде, ал Аб. неће да ме слуша, него тера и даље.

Ђука. Па шта да радимо, да се он тога злочина већ једанпут окане?

Шука. Ја мислим да му дамо тајни уговор београдске господе са Бонтуом, да прочита па ће се за цело и њему коса наоштришити! Аб.

Жандарско беснило.

Жандарско беснило, које се у новије време прво појавило у Футогу, сад се простире даље обалом реке Дунава, и сад је већ стигло до Паланке. Ту је један жандар убио најпре шест људи, па онда сам себе.

Умољавају се господа жандари на које би та болест одсада наишла да окрену ред, (јер дојакосњи ред не ваља). т. ј. да прво себе убију, па онда оне друге на које су кивни.

Сваком своје.

Г. Јоан Сундечић одговарајући једним епиграмом на критику својих песама, што је била штампана у 25 бр. „Илустр. српских Новина“ завршује овако:

„О цревљам је проста оцјена цревљару;
Суд о злату тек се — пристоји златару.“

Зар баш ништа, Јово,
Не даш — критичару?

Д.

Лепа сведоџба.

Неки војник буде услед тешке болести отпуштен на више месеци одсуства на његовом листу пише: По савету лечника пушта се војник Н. Н. ради лечења на 3 месеца у своју домовину.

Од лечника прегледан
И за здравог пронађен
Др. Н. Н. Регеменцарцт

С великом хвалом!

Читамо у новинама да је „Матица српска“ с великом хвалом примила од Ивана Антуновића књиге „Разрџаву о bunjevcih i šokcih,“ у којој се књизи, као што је познато, православна вера назива „шизмом“ и позивају се Срби да приме јединоспасавајућу унију.

Са каквом би тек „великом хвалом“ примили Штросмајерову окружницу, да нам је пошље! Аб.

Јунак.

Мали Милан дође својој мајци, да јој се потужи, да га је мала катица из компилука тукла.

Кад му мати на то рече, да је то срамома за једног момка, да се он да од девојке тући, рећи ће Милан:

— Недам се ја, мати, тући, ја побегнем.

Шта је видео у Пешти.

С — шки брата био ових дана у Пешти.
Кад се вратио кући у С. салете га пријатељи да им приповеда, шта је у Пешти видео.

— Хо браћо, шта сам ја видео у Пешти!

— Шта, браћо, дед нам приповедај! запитају сви љубопитљиво.

— Идем ја по Пешти, па оназим једног фијакера

— Па? запитају сви нестрпељиво.

— А у фијакеру упрегнут један коњ —

— И шта онда?

— А на коњу, браћо, в рбашки жиг.

Господин шмокљан.

Опћински оврховодитељ из Ч. разговарао се не далеко од опћинске куће Бележник исте опћине требајући га нешто, викне четника и рекне му: Иди зови онога шмокљана, нека дође одмах у канцеларију.

Четник мислећи, да се тај господин тако зове, оде и пред целим друштвом изврши налог бележников овако: „Господине шмокљане, послао ме госп. бележник да одма дођете у канцеларију!“

Официри су омладина.

„Пешти на љувак“ приповеда у дугачком чланку, да је код бачког епископа био на царски дан омладински ручак. И сам он вели, да је ту био петроварадински ђенерал и 32 официра.

Из овога дакле сједује, да су официри омладина и тако су цивилни гости владиним имали с њима опасан договор.

Е сад реците ми у коју би ви илицу послали „пешти на љуваковог“ дописника? **Аб.**

Вачванске песме.

(Невају се око футошке скеле.)

Скупио Вук Незнаковић Тарабић.

1.

Тече тија водица,
На поп Лази грозница,
Што не може за нотара,
Да метне Маџара.

2.

Седамдесет и седам,
Сви су они к'о један,
Но то попа ништ' не хаје.
Он пије код Паје.

3.

Зелен ора, деб'о лад,
Кортешлук је мучан рад,
Ако ћемо пропасти
Брада ће ми опасти.

4.

Иде попа разбарушен
Па по селу шета скрушен,
Пред сваким ће, вели, пузит'
Ал њ' и Футог раз Барусит'!

Кхосподар малестареле-лебен!

От гхојгес ллујде новинхаре сахме стхе ви фалеле кхосподар малестареле-лебен, кхоје сте имале не шиллале кхорешподенц на Есларске, — мхи пхоште-но чифутхия есларски, чеххале вхас са мацес частиле.

Нема — нема малестареле-лебен, јахх гијт мислиле, добро шактере хрђаве ллујде, па се бојале да дхође.

Шактере оне добро ллујди, сахме могли закхолатхи пилец, гхусекх, тхелец, немогхле, солах лебен закхолитхи гхојгес пхрасице, гојгес детхете за Еслар нее вос сохкт. Ист херкеле Шуламхушел,

Возхајт тхражеле, мамеле-лебен, — тхражеле бакелефолши јах гијт пхолицај мон ерстес — тхражиле герихт нотхаријош се Бари-лебен — тхражиле кхоспедар он волт с великхо от благхерођене Јегра-лебен — све се тхражиле пхандире, за финф матхоре, хмладе и нехма месеце, пха нашле без тхракха Истхерке.

Нашхе добре човеке шактер, оне мацесе бројд гостхиле 4. шактере, кхолиле пилијц, јехдиле пакхендл поприкаш, пхиле фајин тхинет лизингхер бијр, олтофнер што казале кржаве вијне, — весело биле играла хеп — хеп полкхе, бај гијт ја не пила виде-ла синакоге, — све веселе пијане шактере хеп-хеп певхале.

Шта кхледале шегецел — дхетете у кхлуче јама на вхратхе, воле пјиле фаин бијр блихротес вајн, — недобиле кхерле, свађале децете са тхателе и мамеле-лебен, — свађале на Баре са олволт Великхо од Јегхери; — свађало Јекулфолши са пхерзекуторе; — Бирцелe са хер амтсмон судхаске, — свађале државне велико отменик Кузмен да протхерале на кхуће истуц — министерле.

Мајн гијт — мајн гијт, ми поштхене чифутхине ллујде, — воле да се мирне пхиле, — нхема ее нема нађеле еслартиса у Истхерка, — купиала Истхерка, не пхиле добре, ми биле купхеле другхе две три, сехсе, цеее умерле, жихвеле, кахке искале са Баре, Велика от Јегере, Бирцеле, Кузмале и министерлебен.

Сареле-лебен мој жхене кхаж јах зол лебен не пхазариле истхерке халијне на танделмарк вин будапешт, — интхорпиларите унсере мон што се свађхале са Иштоци, редактерле амтсблетен корн — јелене, окош оембоер, нађели истхерка.

Ха, ха! пхшале одма Данијле наше ллујде, окош гхлаве нетхрханжеле штхерка на еслар-тхиссе, — хоп фурт, иде ле ла торино, ја чуле, кхакхе нађеле Истхерка

Данијле паметне ллујде, неће тхајну казале, ја казале малестареле лебен да не издаде никхом, Истерке уквале он министерле и — халијне пхородице са кхотлове новцхе, на марамушке рускеле човеке, па терале пхоштено чифутине у беда, — јах зол нит лебен кхосподар мале старелес, — зол нит хинделсман не моје шегецел ни једно детете, ни фомилије — верден, акхо нисе руске пхолитик закодиле мађарске Истхерке.

Кад кхосподар ла Торине кхазале, како кхосподар

Данице показале, — бај гијт со ист воаз ез, и ја ће вас јавитхе како корјелена шта пхисале како јелен жена ла Торино разкховарале.

Ја сам пхила родила нови сад, ја вас пхоштено редактер познале, — свршиле сам велик шул белград кад тамо не постале министре финансице, — постале француске коресподент, за научиле српске матерле какхе кажеле, на лепо молеле вас да буди унзер мон, и за истине ллуби, корешподент примите,

На Еслар 15 Ав. — Ав-ту-бе. 5642 год.
Јетра Тубажват*)

Одговор „Родољубу.“

Ми истина не држимо „Родољуба“, али за то држи наша читаоница „Кикерикија“, „Pesti hírlap“, „Magyarország és a nagy világ“, „Pozor“, и т. д. дакле нас онда немојте секирати да смо тврдице.

Одбор новосадске „Србске Читаонице“.

Т а ј н а.

Ако имаш тајну,
Па те жуљи јако,
Вол'о би је коме
Рећи, ма полако, —

Буди момак, па је
Држ' у својој власти;
Ал баш ако мораш,
Знаш ком' ћеш је кости?

Кад већ мораш казат'
Другом је не реци,
Већ једино само
Лажљивоме Неци.

Јер он и нек изда
Тајну твоје среће,
Не шкоди, јер нико
Вероват' му неће.

А. Р.

Штампарска судбина.

У некоме друштву повела се реч о томе, како је то да штампари, ма како вредни били, не могу тако да прокопшу, као н. пр. месари или пекари.

На то је питање један домишљан одговорио овако: То је за то, јер штампари готове храну мозговима, месари и пекари пак стомацима; а колико је год људи на свету, стомак има сваки, — ал мозга мозга нема ни десети.

* Нећхеме никоме кхазале, што ви пхисале. Уредн.

Ако да бог здравља.

Један богат арендаш дао је сазидати велику костурницу, за целу своју породицу. Кад је била готова онда рече: Но hála istenek! ово ће бити кадгод вецита кућа и мени и мојој породици, ако бог да здравља и среће!

О д г о в о р.

Г. Брз... у Београду. — Претплату смо Вашу у своје време примили и укњижили, а што до сада ни једнога броја не добисте, на томе имате да захвалите (као и остали наши претплатници у Србији) једино Вашој славној полицији, којој је савест тако чиста, да ето сваки број „Стармалога“ затрпа у помрчину. Одавде се свакоме најуредније лист отправља, али може ли се шут с рогатим бости? Исте нам тужбе стижу и од осталих претплитника наших у слободној земљи Србији, и под напредњачком владом.

Новије књиге

припослате уредништву на приказј

Летопис Матице Српске, уређује А. Хаџић књига 131. (1882. свеска трећа). У Н. Саду штампарија др-а Св. Милетића. 1882. Цена 70 новч.

Сад је баш изашла из штампе

ЖИЛ-ВЕРНОВА ПРИПОВЕТКА:

ЧЕТИРИ МЕСЕЦА НА МОРУ

ПУТНИЧКЕ БЕЛЕШКЕ Д. Р. КАЗАЛОНА.

са 3 слике

Ова приповетка препоручује се довољно већ и самим именом њенога писца, који је стекао доста читалаца и у нашој публици.

„Четири месеца на мору“ иду у ред путописних приповедака Жил-Вернових, као што су: „Царев гласник.“ „Кин-Фо“ и „Откривење земље“, које су већ преведене на наш језик. Док је писац у овим причама цртао махом путовање кроз разне земље и народе по суву дотле у овој приповетци црта путовање по широком мору. Он је овде мајсторски извео све незгоде и несреће, што могу снаћи људе на отвореном мору — на путу где човек ништа више не види до неба над собом воде под собом. На лађи „Канцелару“ кренуло је се из Ливерпула у Америку 32 душе, које путника које мрнара. Ти су људи претрпели највеће несреће: пожар и бродолом, глад и жеђ, буну мрнарима, страховање од морских грдосија, и тек после четири месеца лутања по широком Атланском Океану, изашло је једва њих једанајсторица живих на сплаву, што га начинише од неколико дасака пропале им лађе, у Јужну Америку.

Приповеатака је написана у облику путничких beleжака.

Књига износи 11 табака.

Цена јој је 1 дин. 20 пр.—60 нов.

Ко пошље новац за 5 књига добиће једну бесплатно.

Књижара Велимира Валожића

САД ЈЕ БАШ ИЗИШЛА ИЗ ШТАМПЕ

ЧИТАНКА

ЗА

ТРЕЋИ РАЗРЕД СРПСКЕ НАРОДНЕ ШКОЛЕ

ОДОБРЕНА

ОД СРПСКО-НАРОДНОГ ЦРКВЕНО ШКОЛСКОГ САВЕТА

Цена 28 новч.

Обраћајући пажњу г. г. школских старатеља и учитеља на ову нову књигу, препоручујемо уједно и остале школске књиге нашега ранијега издања, као:

Буквар са сликама за срп. осн. шк. ново издање	16	н.
Упутство уз буквар за основне школе	10	„
Црквено-слов. буквар са читанком ново издање	16	„
Читанка за други разред српске осн. школе	24	„
Рачунски примери за уч. 3.-ег разр. осн. шк.	8	„
„ „ „ 4.-ог „ „ „	8	„
„ „ „ 5.-ог „ „ „	10	„
„ „ „ 6.-ог „ „ „	8	„
Зоологија за учитељске и више девојачке школе	80	„
Велика катавасија	1.—	„
Мала катавасија	20	„
Ћимнастичке игре са сликама. Део I.	1.—	„
Одабране народне песме за учење на изузет у срп. основним школама, друго издање	10	„
Дисциплинарна правила за учит срп. осн. шк.	10	„
Наставни план за срп. нар. учитеље	20	„
Нове метарске мере	10	„

Ко дакле жели да горње књиге из прве руке добије, нека се обрати подписатој накнадној штампарији од које ће добити највећи књижевски радат. Иначе могу се ове књиге добити и у свима српским књижаарама.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

ПОЗИВ.

Потписана штампарија као накнадник најраспрострањенијег српског календара

„О Р Л А“

узима себи слободу учтиво позвати п. н. трговце и обртнике на анонсовање у истоме календару за год. 1883.

Укусно израђене огласе рачунамо:

Једну целу страну	фор.	24.—
„ $\frac{1}{2}$	„	12.—
„ $\frac{1}{3}$	„	9.—
„ $\frac{1}{4}$	„	6.—
„ $\frac{1}{8}$	„	4.—
„ $\frac{1}{16}$	„	2.—

Огласе са страних језика преводимо бесплатно. При упису молимо за потпис фирме власника, ради наплате при предаји примерака, као и $\frac{1}{4}$ цене од износа.

„Орао“ се штампа и распродаје у 15.000 примерака, и према томе може се рећи да је ово најкориснија и најјефтинија прилика за свакога, који има што публици да огласи.

Штампарија А. Пајевића у Н. Саду.

РЕД ШЛОВИДАЊЕ.

ПОШТ. ЛАЂА
ОД 10.
ДО ДАЂЕ

ПОЧИЊУЊИ
ЈУНА.
НАРЕДБЕ.

У ЗЕМУН: сваки дан изузимајући понедељник у 5 сати после подне.
У ОРШАВУ и ГАЛАЦ: недељом, средом и петком у 5 сати после подне.
У ТИТЕЛ: недељом и средом у 5 сати п. п.
У БУДИМ-ПЕШТУ: сваки дан изузимајући петком у $\frac{1}{2}$ 11 сати пре подне.
СВЕЗА са САВОМ: недељом и четвртком после 5 сати после подне. ОДПРАВНИШТВО.

ОГЛАСИ.

КОСТА СТОЈАНОВИЋ
ГРАЂЕВИНСКИ БРАВАР

У НОВОМ САДУ,

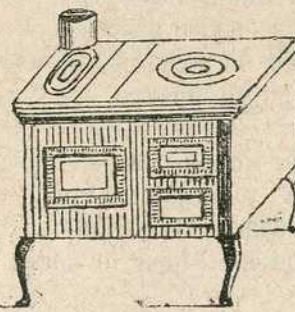
У ЂУРЧИЈСКОЈ УЛИЦИ Бр. 1788.

препоручује своје сложниште свију врста
ОГЊИШТА ШТЕДЊАКА („шпоржерта“) И ФУРУНА ЗА КОТЛОВЕ

КАО И НОВУ ПОВЛАШЋЕНУ ВРСТУ

СТОЛНИХ ОГЊИШТА ОД ПЛЕХА И КАЉЕВИМА ОБЛОЖЕНИХ,

који уштеде 40% горива а удешене су за угљен-брикет. — Прима и извршује сваки браварски посао на грађе- 4—6

вини, ограде порте, гробова по најновијем укусу а најјефтинијој цени, исто тако и све оправке са најсолид-

нијом израдом.

КАСЕ

по најновијој американској

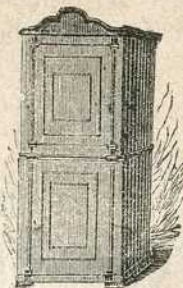
СИСТЕМИ

сигурне од ватре и харе

из фабрике

ФЕЛИКСА БЛАЖИЧЕКА

У БЕЧУ

у солидарности и каквоћи израде не уступају ни једној до сада познатој фабрици а у цени знатно јефтиније. — Наручбине прима и одправља госп. Ђорђе Миличић, трговац у Бечу, Lazenhof, код кога се могу мустре видети и цене 14—35 сазнати.